

KARKONOSKIE WYCIECZKI - ZACHÓD

SPRÁVA KRKONOŠSKÉHO NÁRODNÍHO PARKU

www.krnapp.cz

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz

Harrachov – skocznie narciarskie

Wokół Harrachowa

Skocznie narciarskie Harrachov ➔ Leśna i myśliwska wystawa Šindelka
➔ Muzeum Górnictwa Harrachov ➔ NS Žyva mrtva Mumlava
➔ Huta szkła Harrachov

stopień trudności: trasa łatwa

długość trasy: 5,5 km

Wycieczka, podczas której będziesz podziwiać piękno górskiego ośrodka Harrachov, rozpoczyna się od **skoczni narciarskich**. Znajdują się one w dwóch miejscach. Teren średnich skoczni narciarskich znajduje się przy hotelu Skicentrum,

zlokalizowane są tam skocznie z punktem krytycznym 40 m, 70 m i 90 m. Wyżej, na Czarciej Górze [czes. Čertova hora], znajduje się kompleks skoczni narciarskich, wybudowanych w latach 1978–1983, wraz ze skocznią posiadającą punkt krytyczny

na 120 m oraz słynną Mamucią skocznią do lotów narciarskich, która po ostatnim remoncie posiada punkt krytyczny na 185 metrze. Na Mamuciej skoczni w latach 1983 oraz 1992 odbyły się Mistrzostwa Świata w Lotach Narciarskich.

Wyruszamy z kompleksu wielkich skoczni narciarskich kierując się na zieloną trasę, prowadzącą po moście, przez rzekę Mumlavę do rozdroża. Stąd kieruj się w lewo, cały czas zieloną trasą, aż do dworca autobusowego. Kilka kroków od dworca znajduje się granitowy dom, w którym od początku XIX wieku produkowano materiał do pokryć dachowych – gont. Dziś nie ma już tutaj produkcji, ostatnich 60 tysięcy gontów wykorzystano do budowy dachu schroniska, starej Łabskiej budy [czes. *Łabská bouda*]. W budynku znanym jako **Šindelka** znajduje się wystawa Karkonoskiego Muzeum Dyrekcji KRNAP, poświęcona leśnictwu

Leśna i myśliwska wystawa Šindelka

i myślistwu. Gęste lasy pokrywają zdecydowaną część Karkonoskiego Parku Narodowego, leśnicy mają sporo pracy z jego utrzymaniem. Wystawa pokazuje, jak współcześnie wygląda uprawa lasu

Na naszej wystawie na własne oczy zobaczysz nawet paśniki dla leśnych zwierząt

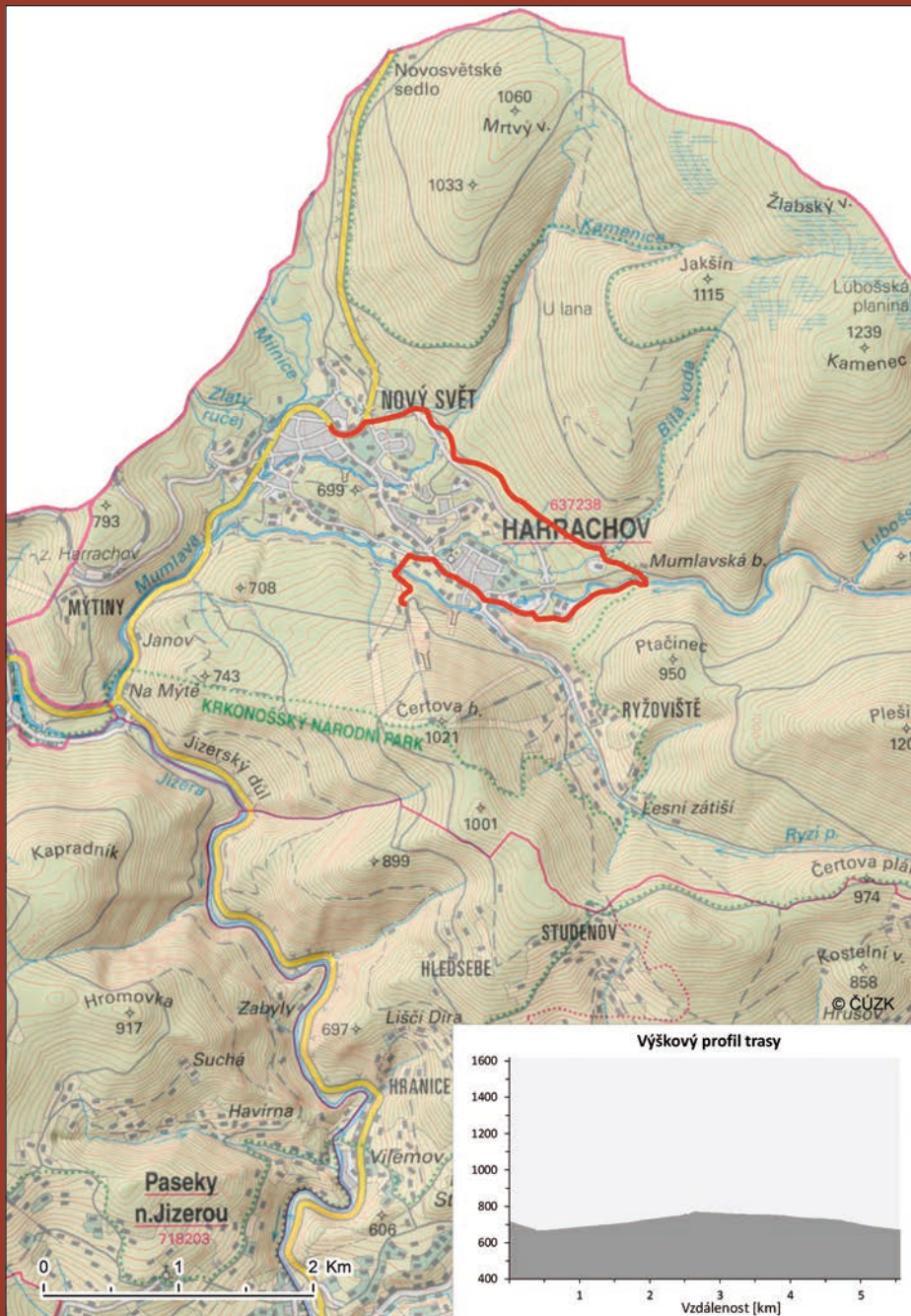

Wyrobnisko typu żyłowego w Harrachovie znane jest już od połowy XVIII wieku

oraz dlaczego dokonywana jest wycinka drzew. Zwierzęta stanowią integralną część karkonoskich lasów. Należy o nie dbać we właściwy sposób, by dobrze prosperowały w Karkonoszach, jednocześnie nie powodując nadmiernych szkód w poszyciu leśnym. Na wystawie można zobaczyć na własne oczy paśnik dla zwierząt leśnych oraz barwną zwierzynę, która zamieszkuje lasy. Na całej wystawie dostępne są do obejrzenia 32 ekspozycje wypchanych zwierząt, wśród których są jeleni, sarna, czy dzik. Nie tylko dla osób interesujących się historią przygotowano model wodnej kłauzy, urządzenie, które od XVI wieku budowane było w Karkonoszach w celu spławu drewna po wyrębie drogą wodną do niższych partii. W małej sali kinowej dzięki kilku krótkim

filmom możesz podziwiać zapierające dech w piersiach karkonoskie lasy oraz masywy górskie.

Idąc od muzeum kontynuuj wędrówkę przechodząc obok dworca autobusowego, następnie skręć od niego w lewą stronę, a po około 100 metrach ponownie przekroczysz suchą nogą rzekę Mumławę. Idąc przez rzekę, skręć za mostem w pierwszą przecznicę w lewo, droga doprowadzi Cię po około 400 m do **Muzeum Górnictwa**. Udostępniono je zwiedzającym razem ze sztolnią do zwiedzania w 2003 roku. W muzeum znajdują się próbki minerałów złóż fluorytowych, narzędzia i pomoce stosowane podczas wydobywania, mapy i zdjęcia dokumentujące pracę na tutejszym wyrobisku. Sztolnia do zwiedzania ma około

Dolina Mumlavy [czes. Údolí Mumlavy]

Szafran wiosenny

1 000 m i panuje w niej średnia temperatura na poziomie 7 °C. Na oświetlonej trasie do zwiedzania można zobaczyć na przykład kompletny sprzęt wydobywczy, pojazdy górnicze, lokomotywę akumulatorową lub ładowarkę górniczą. Podczas zwiedzania można poznać tajniki pracy w dziś już nieistniejących kopalniach rudy.

Kieruj się wychodząc z kompleksu kopalń rudy drogą aż do rozdroża, do miejsca, w którym trasa łączy się z żółtym szlakiem turystycznym. Na rozdrożu skręć w lewo, idąc przez rzekę Mumławę, która przez całą drogę podąża razem z Tobą, do początku ulubionej ścieżki dydaktycznej **Żywa martwa Mumlava**. Jeśli masz trochę więcej czasu na zwiedzanie nowych,

ciekawych miejsc w Harrachowie, jeśli podoba Ci się tutejszy krajobraz i masz ochotę dowiedzieć się na przykład dlaczego nie ma bioMumlavy, dlaczego kotły eworsyjne są niebezpieczne, lub w jaki sposób Mumlava tworzy tundrę, to z pewnością warto pójść ścieżką do końca, do śniadania Liczyrzepy [czes. Krakonošova snídaně]. Długość ścieżki dydaktycznej wynosi 4,7 km i prowadzi przez sześć przystanków. Ma kształt rzeki Mumlavy. Granitowe koryto rzeki, jeśli chodzi o jego kształt, jest niezwykle barwne, znajdują się tutaj formacje skalne, miejscami również z marmitami i kotłami eworsyjnymi (w języku ludowym „Czarcie oka”), odcinki pełne głazów, progi skalne i wodospady. Rzeka najsilniej oddziałuje podczas wiosennego maksymalnego przepływu, zalicza się ją wówczas do rzek typu środkowoeuropejskiego (odrzańskiego).

Jeśli jednak zdecydujesz, że nie zwiedzasz ścieżki dydaktycznej w jej pełnej

długości i krasie, choć na chwilę zatrzymaj się i naciesz się widokiem na wyjątkowy **Wodospad Mumlawy [czes. Mumlavský vodopád]**. Wysokość wodospadu wynosi 9,9 m, zaś szerokość oscyluje w zakresie 9–10 m. Łączny kąt nachylenia sięga 50°, zaś główna ściana jest bardziej stroma – kątemieści się w zakresie 60–70°. Średni przepływ wodospadu wynosi około 750 l/s, zatem Wodospad Mumlawy jest najbardziej obfitym w wodę w Czechach. Pod wodospadem stoi Mumlawská buda [czes. Mumlavská bouda]. Założył ją książę Jan Harrach na rzecz wyprawy Czeskiej Jednoty Leśniczej w 1879. W 1909 roku buda, będąca własnością F. J. Erlebacha, spłonęła, następnie odnowiono ją do obecnej postaci.

Od rozdroża, na którym spotykają się szlaki żółty i niebieski, a gdzie jednocześnie bierze swój początek ścieżka dydaktyczna Żywa martwa Mumlava [czes. Živá mrtvá Mumlava], kieruj się żółtym szlakiem, podążaj nim około 2,5 km. Droga

...a tak wygląda huta szkła w Harrachowie dzisiaj

prowadzącą przez gęsty las przejdiesz przez Białą wodę [czes. Bílá voda] oraz rzekę Kamienicę [czes. Kamenice] dotrzesz do rozdroża, gdzie żółty szlak przeplata się z niebieskim, prowadzącym z Harrachowa do granicy z Polską. Stąd idź cały czas w lewo żółtym szlakiem, aż do skrzyżowania z drogą główną. Tutaj dokładnie się rozejrzyj, przejdź na drugą stronę szosy i kontynuuj idąc w lewo, po drodze głównej. Już tylko około 250 m dzieli Cię od celu – **Huty szkła [czes. Sklárna] oraz minibrowaru Novosad & syn.**

Pierwsze wzmianki o hucie szkła w Nowym Świecie datowane są na rok 1712. Umiejętności szklarzy z Harrachowa, grawerów, szlifierzy i malarzy wraz z innowacyjnym kierownictwem huty przyczyniły się do sporego sukcesu ekonomicznego.

Historia huty szkła jest długa, jej krokiem milowym, decydującym o współczesności, był 1 lipca 1993 roku, kiedy właścicielem Huty Harrachov został wyszkolony szklarz, jednocześnie prawnik po studiach, JUDr. František Novosad. Huta szkła po dzień dzisiejszy stanowi własność jego rodziny. Odwiedzając kompleks huty szkła możesz zarezerwować sobie również zwiedzanie jej oraz odwiedzić Muzeum szkła, jak również tutejszy browar. W minibrowarze produkowane są fermentowane, niefiltrowane i niepasteryzowane piwa, pod nazwą Huťské výčepní [piwo czopowane], František světlý ležák [jasny lager] oraz Čerták tmavý ležák [ciemny lager]. W miejscowej restauracji można delektować się tym łagodnym napojem. Można również zwiedzając Harrachov pozwolić sobie na odrobinę relaksu w sanatorium piwnym [czes. Pivní lázně].

Muzeum szkła posiada w swoich zbiorach zabytkowe szkło produkcji huty szkła w Harrachowie

Pomnik Zapomnianych Patriotów Paseky nad Jizerą

Romantyczna wycieczka po regionie zapomnianych patriotów

Pomnik Zapomnianych Patriotów ➔ kościół św. Wacława ➔ rozdroże Planýrka ➔ Havírna ➔ kaplica Trójcy Przenajświętszej ➔ U Protesané skály ➔ Mýto

stopień trudności: trasa łatwa

długość trasy: 6,8 km

Paseky nad Jizerou znajdują się na prawym brzegu rzeki Jizery, to region bogaty w unikatową architekturę ludową, liczne drewniane domy, z charakterystycznym zdobieniem szczytów, oferują niezwykle widoki na zachodnie Karkonosze, mają również bogatą tradycję teatralną

i muzyczną. Są one kolebką Karkonoskiej Szkoły Smyczkowej.

Trasa poprowadzi Cię zielonym szlakiem turystycznym, historyczną drogą o nazwie Budziarka [czes. Bud'árka]. Tą drogą zwykli chodzić „budziarze” z górskich bud

Kościół św. Wacława, Paseky nad Jizerą

Panorama z kościoła

rokytnickich, w dużych plecakach nosili na rynek do Tanvaldu oraz do, wówczas jeszcze niemieckiego, Jablonca (dziś Jablonec nad Nisą) produkty hodowli „budziarzy”, jak na przykład masło lub sery. Stąd drogę nazwano Budziarka.

Idź cały czas niebieskim szlakiem turystycznym, nazywanym Planýrka, który został wybudowany w XIX wieku na zlecenie księcia Kamila Rohana, miłośnika botaniki oraz niegdysiejszego właściciela Karkonoszy i Gór Izerskich, podobnie jak Zamku Sychrov, niedaleko Turnova.

Wycieczka rozpoczyna się pod **Pomnikiem Zapomnianych Patriotów [czes. Památník zapadlých vlastenců]**, byłym budynku kościelnym, w którym w 1958 roku, dzięki kilku paseckim zapaleńcom oraz darczyńcom wyjątkowych pamiątek rodzinnych, powstał pierwotnie pomnik literacki poświęcony ludowemu uczoneму, skrzypkowi oraz asystentowi nauczyciela,

Wacławowi Metelce [czes. Věnceslav Metelka]. Pomnik otrzymał swoją nazwę na podstawie powieści dokumentalisty Karla Václava Raisa, który pisząc powieść Zapomniani patrioci, inspirował się notatkami Wacława Metelki. Zainteresowanie szerokiej publiczności doprowadziło do stopniowego rozszerzania zbiorów oraz miejsc wystawowych, w ciągu kilku lat otwarto liczne nowe wystawy. Od 1981 roku Pomnik Zapomnianych Patriotów jest pod zarządem Dyrekcji Karkonoskiego Parku Narodowego.

Niedaleko muzeum znajduje się **kościół św. Wacława**, zbudowany w latach 1787–1789, należący do najbardziej imponujących i najczęściej poszukiwanych budynków sakralnych Zachodnich Karkonoszy. Przyczyną jest nie tylko osobisty urok budowli i okolicy oraz wyjątkowe w swoim rodzaju widoki na Karkonosze, ale również słynna tradycja literacka, muzyczna i smyczkowa, związana przede

wszelkim ze wspomnianym już Wacławem Metelką. Do południowej strony kościoła przylega opadający cmentarz górskim, otoczony kamiennym murem. Wacław Metelka spoczywa w grobie ozdobionym pięknym popiersiem.

Już w latach osiemdziesiątych wyjątkowe produkcje muzyczne, z inicjatywy i pod kierownictwem Josefa Valdmana, nawiązywały do słynnych tradycji muzycznych. W 1991 przemianowano je na **Paseckie Uroczystości Muzyczne [czes. Pasecké hudební slavnosti]**. Odbywają się one co roku na przełomie lipca i sierpnia. Chór

świętego Wacława zaprasza tutaj głośne nazwiska wykonawców, a kościół pęka w szwach od nawału słuchaczy. Połącz to wydarzenie ze zwiedzaniem sąsiadującego, niezwykle interesującego, Pomnika Zapomnianych Patriotów, nasycisz się widokami masywów górskich, wzbogacając się w niezapomniane wrażenia.

Z kościoła kontynuuj trasę po Budarzędzie aż do rozdroża, przy którym musisz skrócić w lewo na niebieski szlak Planýrka. Ścieżka ta prowadzi z Wysokiego nad Izerą [czes. Vysoké nad Jizerou], przez Paseki nad Izerą [czes. Paseky

Widok części wystawy „Karkonoska szkoła smyczkowa” [czes. Krkonošská houslařská škola]

Kapliczka Trójcy Przenajświętszej

nad Jizerou] aż do Korzeniowa [czes. Kořenov] i Harrachowa [czes. Harrachov].. Dwie największe części gminy, Makov i Havírna, łączą się w Pasekach. Havírna to typowa osada górská, która rozpościera się na stromym zboczu pokrytym łąkami, między wzniesieniem Mechovice (799 m n. p. m.) i Hromovka (916 m n. p. m.). W miejscu nazywanym Na Pagórku [czes. Na Kopcí] stoi kapliczka Trójcy Przenajświętszej.

Kapliczkę Trójcy Przenajświętszej, jak głosi tradycja, postawili tutaj górnicy, którzy w tej części Pasek wydobywali w XVII wieku srebro. Mocne mury kapliczki zbudowanej z kamienia, który w swoim bogactwie oferują strome zbocza grzbietu górskiego Mechovice, nawiły w ciągu setek lat, co spowodowało, że kapliczka stopniowo „malala”, wraz ze zminającym się otoczeniem, wewnątrz zaś

było kilkakrotnie przedmiotem kradzieży. Kapliczka została od podstaw odnowiona w 1994 roku. Dokładnie zachowano miejsce, kształt, wymiary ścian i wielkość. Sam artysta Jiří Kment wykonał kolorowy drzeworyt Trójcy Przenajświętszej, w tradycyjnej, ludowej postaci. Liczne procesje zmierzały do kapliczki od początków XIX wieku, zaś po pierwszej wojnie światowej, w Święto Trójcy Przenajświętszej, w Havírní zaczęły się odbywać pielgrzymki. Pielgrzymowano właśnie do tej kapliczki, gdzie mieściła się gospoda i kilka domów.

Wychodząc od kapliczki droga zwęża się, równoległe do rzeki Izery, prowadząc przez świerkowy las, miejscami z zachowanymi starymi porostami bukowymi. Po niespełna 3 km trafisz na miejsce zwane **Protesaná skála**, w którym leśna droga pokonuje masywne żebro skalne.

Důl Izerski [czes. Jizerský důl]

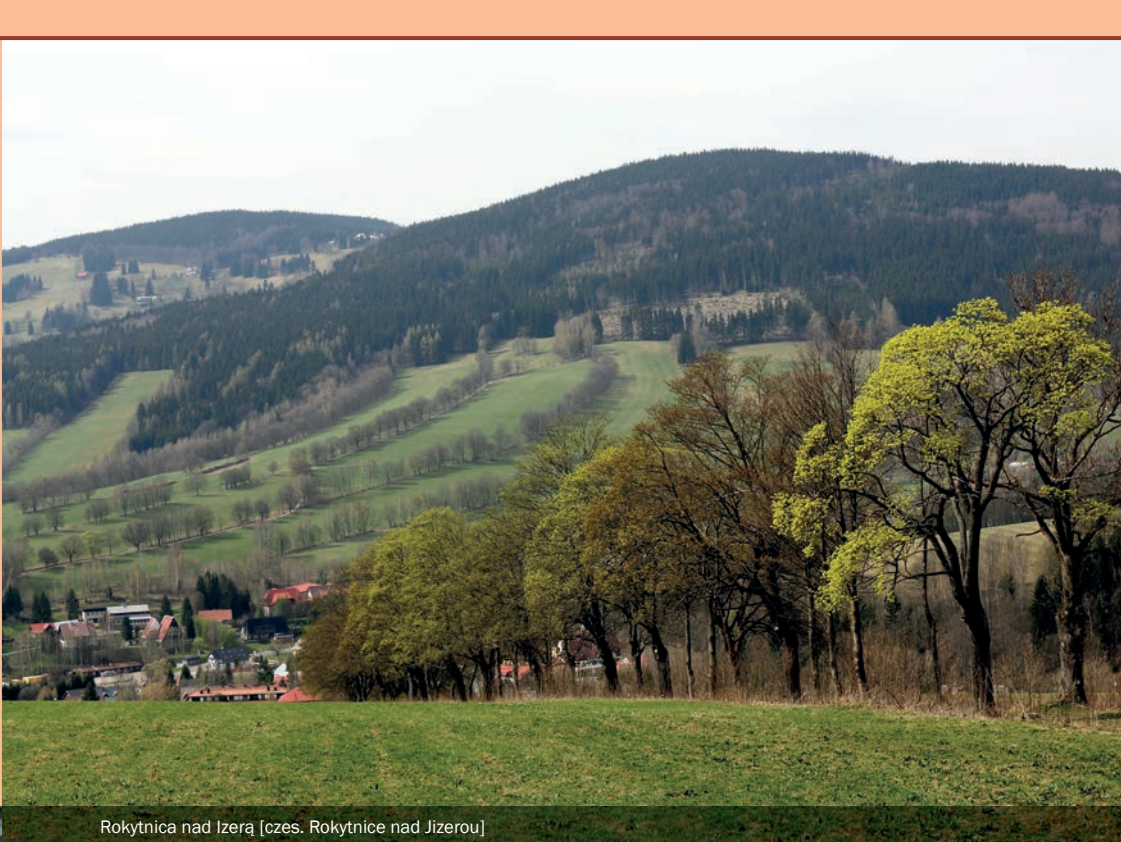
Protesaná skála

Jeśli jednak jesteś zapalonym turystą, a odkrywanie wyjątkowych miejsc w Karkonoskim Parku Narodowym to Twoja pasja, to około 300 metrów dalej przejdź przez nacięcie Szumiącego potoku [czes. Klokotivý potok], kontynuuj następnie Planýrką naprzód. Po drodze miniesz nietypową parę bunkrów betonowych karkonoskich lekkich umocnień z jednym otworem strzelniczym. Bunkry zostały zbudowane w 1938 roku nad sobą w taki sposób, by szerszy kąt strzelania pokrył ogniem strome zbocza głębokiej doliny rzeki Izery. Jeden mały rzopik nie dałby w takiej sytuacji rady.

Zdecyduj, czy przejść przez rzekę Izerę po starym kamiennym moście na Mýto i iść dalej drogą do Harrachowa, czy kontynuować wędrowkę niebieskim szlakiem turystycznym, kierunek Korzeniów [czes. Kořenov].

Para bunkrów, tzw. „rzopików”

Rokytnica nad Izerą [czes. Rokytnice nad Jizerou]

Wędrówka śladami rzemiosł

Rokytnica nad rzeką Izerą [czes. Rokytnice nad Jizerou], ratusz
➔ wieża widokowa Stráž ➔ Młyn Janaty Buřany [czes. Janatův Mlýn
Buřany] ➔ Kapliczka Stromkowicka [czes. Stromkovická kaplička]
➔ Muzeum Rzemiosł Karkonoskich w miejscowości Poniklá

stopień trudności: trasa trudna ➔ długość trasy: 20,5 km

Miasto **Rokytnica nad rzeką Izerą [czes. Rokytnice nad Jizerou]** leżące w malowniczej dolinie, nad którym dominują szczyty Kocioł [czes. Kotel] i Łysa Góra [czes. Lysá hora], to idealne miejsce dla pieszych

wędrówek po okolicach oraz nieco odleglejszych terenach. Punktem wyjścia jest Rynek Dolny [czes. Dolní náměstí], na którym znajduje się osamotniony budynek ratusza, z roku 1902, wybudowany

Miejsce widokowe Stráž

w oparciu o projekt firmy Holman a Krause z miejscowości Vrchlabí. Wykonawstwem zajęła się firma budowlana Josefa Hájka z miejscowości Rokytnice nad Jizerou. Kieruj się na żółty szlak turystyczny idąc od ratusza. Po około 800 m trafisz do skrzyżowania dróg, skąd podążaj prosto żółtym szlakiem do kolejnego rozdroża Pod Stráží. Skręć w prawo, kontynuuj wędrowkę czerwonym szlakiem turystycznym. Idąc tą trasą po około 500 m trafisz do skrzyżowania dróg. Idź w prawo, prosto na szczyt Stráž.

Skalny **punkt widokowy Stráž [czes. Stráž]**, nazywany również Stražník [czes. Stražník], to dobry punkt na panoramę Gór Izerskich, dolinę Rokytnice oraz zachodnią

Aleja Rokytnicka [czes. Rokytnická alej]

część Czeskiego Grzbietu [czes. Český hřbet] z dominującym Kotletem [czes. Kotel]. W średniowieczu punkt Straż wykorzystywany był jako stanowisko wartownicze, pełniące rolę ochrony północnej granicy Królestwa Czeskiego. Z punktu wysyłano sygnały dymne lub ogniowe, które ostrzegały przed nieprzyjacielem nie tylko okoliczne osady. Dzięki wypracowanemu systemowi przekazywano również wiadomości przez Kozákov aż do centralnych Czech. Inna analiza pochodzenia nazwy mówi, że wzięła się ona z powodu licznych ogni sygnalizacyjnych, które były zakładane przez strażę wojsk szwedzkich podczas Wojny Trzydziestoletniej.

Zejdź z punktu widokowego z powrotem na rozdrożu, kontynuuj wędrowkę skręcając w prawo, idź czerwonym szlakiem. Po około 700 m dojdiesz do skrzyżowania, skręć w lewo opuszczając tym samym czerwony szlak turystyczny. Idź drogą oznaczoną jako trasa rowerowa nr 4174, do kolejnego rozdroża, na którym trasa skręca w lewo. Po niespełna 600 m skręć w pierwszą przecznicę w prawo, opuszczając oznaczoną trasę rowerową. Idź drogą między łąkami i drogą leśną. Następne miejsce powinno być już widoczne. To zrębowy **Młyn Janaty** [czes. Janatův Mlýn] w Burzanach [czes. Buřany], pochodzący z 1767 roku. Jest on znakomitym zabytkiem historii młynarstwa. Młyn

Wodospad Hutský [czes. Hutský vodopád]

Młyn Janaty [czes. Janatův mlýn] w miejscowości Buřany

Droga krzyżowa

oraz najstarsza zachowana jego część – parter oraz pomieszczenia w młynie – stanowią dzieło budowniczego Jana Bouzka z miejscowości Trzycz [czes. Tříč]. Rodzina Janaty kupiła młyn od trzyczskich młynarzy w 1841 roku. Do roku 2006 młyn był własnością rodziny, która go również utrzymywała. Pierwotnie dwupiętrowy budynek z nadbudówką w postaci specjalnego pomieszczenia w młynie, podniesiony do wysokości do pięciu pięter, stanowi przykład kompletnej technologii młynarskiej. W budynku znajduje się również działający piec chlebowy.

Wychodząc z młyna kieruj się w prawo i kontynuuj wędrowkę szosą przez około 700 m aż do rozdroża, skreć w lewo

włączając się do niebieskiego szlaku turystycznego. Idź szlakiem między łąkami, laskami, mijając kilka domów mieszkalnych, aż do skrzyżowania, na którym niebieski szlak skręca w prawo. Z tego miejsca idź około 2,7 km przez łąki i lasy, zamieszkałe tereny miejscowości Bratrouchov, przez lasy w miejscowości Janouchovo Město, aż do skrzyżowania dróg Stromkovicach [czes. Stromkovice], przystanek autobusowy Horní Dušnice. Tutaj niebieski szlak ciągnie się prosto, wraz z trasą rowerową K8A. Po blisko 1,2 km od rozdroża opuść niebieski szlak i idź oznaczoną trasą rowerową K8A, kolejnych 1,2 km, na rozdrożu odłącz się od trasy rowerowej kierującej się w lewo, idź prosto, na pierwszym rozdrożu skreć w prawo. Po kilku krokach zobaczysz

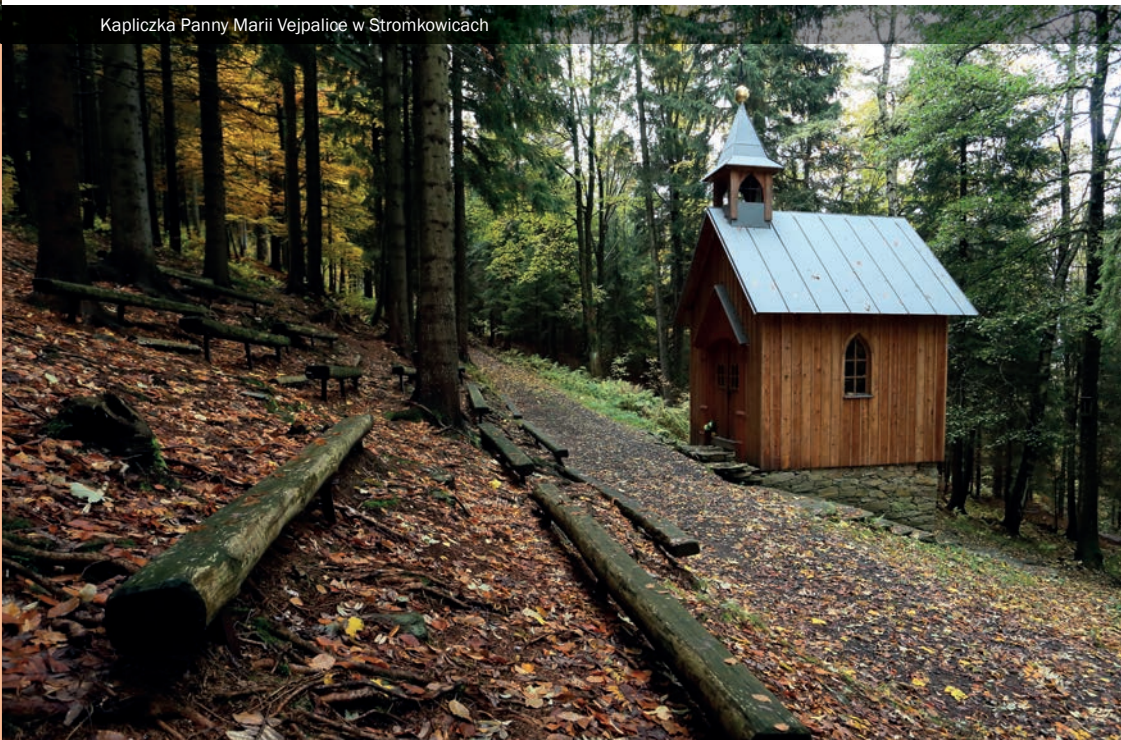
drewnianą **Kapliczkę Stromkowicką [czes. Stromkovická kaplička]** znajdującą się po środku lasu. Mała świątynia powstała w 60-tych latach XIX wieku, kiedy to Panna Maria przywróciła wzrok niewidomej kobiecie. Kapliczka szybko stała się popularnym miejscem pielgrzymów, wkrótce powstała tutaj również Droga Krzyżowa. W 1949 roku procesje zostały zakazane. Kapliczka ponownie została ograbiona, zaś drewniana konstrukcja powoli niszczała w surowym klimacie. Pierwotna kapliczka została wiosną 2007 roku rozebrana ponieważ groziło jej zawalenie. W wyniku działań Dyrekcji KPN oraz obywatelskiego stowarzyszenia Zdrowe Karkonosze, w jej miejscu w ciągu trzech miesięcy wybudowano nową drewnianą kaplicę. Wnętrze kaplicy zdobi drewniany ołtarz Panny Marii.

Wróć z kapliczki tą samą drogą aż do rozdroża (przystanek autobusowy Horní Dušnice). Następnie skręć w lewo na żółty

Tutejsza woda ma (prawdopodobnie) właściwości lecznicze

Kapliczka Panny Marii Vejpalice w Stromkowicach

szlak, oznaczony jednocześnie jako trasa rowerowa K8. Droga ciągnie się zygzakiem wśród zielonych łąk i lasów, pól, gdzie widoczne są domy. Po 2,9 km droga skręca w lewo, w kierunku gminy Jestřábí w Karkonoszach. Ty jednak idź cały czas prosto, mijając domy, po niewielkim odcinku drogi, która po około 900 m skręca na szosę, skręć w prawo. Szosa jest oznaczona jako trasa rowerowa K8. Idź nią przez około 650 m, następnie udaj się w lewo boczną drogą, z której po kilku metrach dołączysz do oznaczonej trasy rowerowej K8. W punktach, gdzie boczna droga ponownie łączy się z główną szosą, będziesz nadal iść w lewo, po około 600 m dotrzesz do **Muzeum Rzemiosł Karkonoskich**.

Muzeum znajduje się po lewej stronie drogi, obok cmentarza. Blisko 700

ekspонатów z prywatnych zbiorów prezentuje zwiedzającym, jak kiedyś wyglądało życie w podgórzu Karkonoszy. Można zobaczyć wystawę rolniczą, pomieszczenie probostwa, oświetlenie, obróbkę lnu, pranie i prasowanie prania, produkcję masła, roboty szwskie, produkcję guzików, szmelc, ozdoby perełkowe, stolarstwo, gospódkę, modę i dodatki z czasów Pierwszej Republiki, kącik zabaw dla dzieci, wystawę wózków pani Jitki Krejčovej, galerię koronek oraz inne ciekawostki.

Jeśli będziesz mieć jeszcze czas i ochotę zobaczyć i spróbować samodzielnie wykonać ozdoby perełkowe, odwiedź tradycyjny zakład produkcyjny ozdób bożonarodzeniowych **Rautis**, który znajduje się po drugiej stronie ulicy, kilka kroków od muzeum.

W Muzeum Rzemiosł Karkonoskich

Widok z Wysokiego [czes. Vysoké] na wschód

Doskonałe widoki z Wysokiego nad Izerą [czes. Vysoké nad Jizerou]

Plac Dr. Karla Kramáře [czes. Náměstí Dr. Karla Kramáře] ➔ kościół św. Katarzyny Aleksandryjskiej ➔ teatr Liczyrzepa ➔ Park Poetów ➔ Krzyż Marinki [czes. Máriařkův kříř] ➔ Dykova skála ➔ ruiny zamku Nístějka ➔ górská wieś Jilem ➔ Na Farských mlynech ➔ Muzeum Krajoznawcze ➔ Plac Dr. Karla Kramáři

stopień trudności: trasa średnia ➔ długość trasy: 11 km

Górskie miasteczko **Wysokie nad Izerą** [czes. **Vysoké nad Jizerou**] wyrosło na pograniczu Karkonoszy oraz Gór Izerskich

na wysokości nad poziomem morza 420–720 metrów. Teren miasteczka składa się z pięciu mniejszych części – Wysokiego

Willa Kramářa w Wysokim [czes. Kramářova vila ve Vysokém]

Popiersie doktora Karla Kramáře

nad Izerą, Sklenarzac [czes. Sklenařice], Trzcza [czes. Tříč], Starej Wsi [czes. Stará Ves] oraz Helkowic [czes. Helkovice]. Vysocko zasłynęło swoim teatrem amatorskim, doskonałą czerwoną kapustą zwaną „hlavatice” oraz unikatową ruchomą szopką Metelki. Wysokie nad Izerą to idealne miejsce dla pieszych wędrówek, bliższych i dalszych, oferuje swoim zwiedzających również rozrywkę rowerową, zaś w miesiącach zimowych jest doskonałym miejscem dla wszystkich miłośników narciarstwa. Na żółtym szlaku, który liczy 11 km, można poznać bogatą historię oraz współczesność miasta, rozkoszując się pięknym regionu oraz wspaniałymi widokami na panoramę Karkonoszy. Punktem wyjścia jest plac Dr. Karla Kramáře, na którym

Karkonoski strój ludowy w Muzeum w Wysokim
[czes. muzeum ve Vysokém]

znajduje się rodzinny dom tutejszego krajana, pierwszego prezesa rady ministrów Republiki Czechosłowackiej.

Ścieżka prowadzi obok budynku ratusza, biblioteki miejskiej oraz kościoła św. Katarzyny Aleksandryjskiej, aż do Teatru Liczyrzepy. Budynek teatru jest miejscem działania teatru amatorskiego o tej samej nazwie, jest tutaj od 1925 roku.

Stowarzyszenie Teatralne Liczyrzepa kontynuuje tradycje teatru amatorskiego w Wysokim, który sięga swoją historią roku 1786. Teatr posiada również scenę kukielkową, zaś od 1971 roku odbywa się tutaj Teatralna Jesień Liczyrzepy – krajowy przegląd amatorskich zespołów teatralnych.

Miejskie sady, lub też **Park Poetów [czes. Park básníků]**, gdzie zaprowadzi Cię dalej ścieżka, pozwoli Ci spojrzeć na region dzięki plastycznej mapie czeskiej i polskiej części Karkonoszy, znajdującej

Ruchoma szopka w Muzeum Krajoznawczym w Wysokim nad Izerą oraz okolicach

się w altanie parkowej. Stoi tutaj również pomnik pisarza Karla Havlíčka Borovského oraz popiersie Viktora Dyka i Antonína Sovy, którzy regularnie odwiedzali miasto.

Za parkiem znajduje się miejscowy cmentarz oraz boisko do gry w piłkę nożną, stąd idź prosto wśród pól i łąk, po alejce, którą okalają jarząby. Już tutaj rozpościera się widok na góry i szczyty Karkonoszy. Usiądź na chwilę na ławeczce, na której niegdyś siedział tutejszy krajan i pisarz Zdeněk Rón, rozkoszuj się wyjątkowym widokiem na Czarcia Górę [czes. Čertova hora], Plešivec, Łysą Górę [czes. Lysá hora], Kocioł [czes.

Kotel], Złote Wzgórze [czes. Zlaté návrší], Kozie grzmiety [czes. Kozí hřbety], Górę Łąkową [czes. Luční hora i Žalý, kontynuuj wędrówkę do miejsca, w którym od 1848 roku stoi **Krzyż Marinki [czes. Mářinkův kříž]**. Z ławeczki pod lipą rozpościera się widok na cały wewnętrzny grzbiet Karkonoszy.

Droga wijąca się między polami zbóż, polami z kapustą czy wysocką czerwoną kapustą, poprowadzi Cię na skraj lasu do **Skály Dyka [czes. Dykova skála]**. Ten granitowy głaz, przywieziony z Mumławit, z harrachowskiego Nowego Świata, gdzie poeta również przebywał, wskazuje

Krzyż Marinki [czes. Mářinkův kříž]

Na skalnym urwisku nad rzeką Izera znajdują się pozostałości goryckiego zamku z pierwszej połowy XIV wieku

Zamek Níšťjka został pod koniec XV wieku zniszczony w wyniku pożaru

ulubione miejsce poety Viktora Dyka podczas jego wędrówek w poszukiwaniu grzybów w okolicznych lasach, podczas jego pobytu w Wysokim, w latach 1917–1931. W miejscowych lasach, jeśli jest dobry sezon, również dziś można spróbować szczęścia w poszukiwaniu grzybów. A kto wie, może przyniesiesz do domu prócz niezapomnianych przeżyć również coś dobrego na kolację.

Po łagodnych wzniesieniach i obniżeniach leśnego terenu, idąc cały czas żółtym szlakiem przez Pohaniště, Nivy, Buky i Hradsko, dotrzesz do ruin zamku **Níšťjka**. Zamek został zbudowany w połowie XIV wieku przez ród Valdštejnów. W drugiej połowie XV wieku spłonął i opustoszał. W 2006 roku przeprowadzono badania archeologiczne pozostałości zamku. Część wykopalisk została wystawiona w Muzeum Krajoznawczym w Wysokim nad Izerą. Buki na zboczu nad Izerą, jako pozostałości pierwotnej, kwiecistej buczyny, razem z ruinami zamku Níšťjka

oraz występowaniem wyjątkowej rośliny – *Hackelia deflexa*, z rodziny ogórecznikowatych, zostały uznane w 1996 roku za chroniony obiekt przyrodniczy.

W tym miejscu można skrócić pętlę i ze skrzyżowania wrócić do Wysokiego drogą obok Młyna Żołnierza [czes. Vojákův mlýn], pierwotnie młyna, dziś budynku mieszkalnego.

Jeśli jednak nadal masz ochotę odkrywać wspaniałe miejsca, zbiegnij od ruin zamku Níšťjka szosą wzdłuż Farskiego potoku [czes. Farský potok], do drogowskazu Pod Níšťjkou Idź przez kamienny most żółtym szlakiem do wioski Jilem. Górská wieś **Jilem** to najniższe położone miejsce w katastrze wysockim, zaś od 1960 roku jest ona przyłączona do miejscowości Poniklá. Zgodnie z tym, co napisano na tablicy informacyjnej na trasie do Jilmu, był tutaj popularny gościniec Na Táboře. Jeśli dopadł Cię głód, musisz sięgnąć do zasobów z plecaka. Obyś nie zapomniał wziąć kanapki z domu.

Następnie idź po drodze oznaczonej jako trasa rowerowa nr 4295. Na tym etapie trasy dowiesz się kolejnych interesujących historii, poznasz współczesne miejsca, którymi przechodzisz, dzięki tablicom informacyjnym umieszczonym na trasie. Droga poprowadzi Cię przez miejsca, w których w latach 1931–1943 budowano skocznnię narciarską wysokiego ski klubu, następnie przez miejsce, w którym już w XVIII wieku powstawały Farskie młyny [czes. Farské mlýny], czy też obok opuszczonego już dziś kąpieliska, które wybudowało Wysockie Stowarzyszenie Upiększające w latach od 1924 do 1925. Kontynuuj wędrówkę do rozdroża Nad kąpieliskiem [czes. Nad koupalištěm], skąd wrócisz drogą w górę, z powrotem do Wysokiego.

Tu z pewnością rozpoznasz miejsca, które minąłeś idąc na początku pętli.

Miniesz boisko do gry w piłkę nożną, cmentarz oraz Park Poetów. Idąc tędy jesienią, zwolnij, rozejrzyj się, czy pod roslinami, starymi kasztanowcami nie czeka na Ciebie jakiś kasztan, by włożyć go do kieszeni jako pamiątkę lub coś, co cieszy oko.

Tylko kilka kroków dzieli Cię od miejsca, w którym stoi kościół św. Katarzyny Aleksandryjskiej oraz Teatr Liczyrzepa, skąd tylko kawałek do punktu początkowego, do Rynku dr. Karla Kramářa. Nie zapomnij się jeszcze zatrzymać w **Muzeum Krajoznawczym [czes. Vlastivědné muzeum]** Wysokiego nad Izerą i okolicy, gdzie można podziwiać wyjątkową wystawę Liczyrzepy, następnie wystawę poświęconą narciarstwu, historii miasta, historii teatru czy krajanom.

Część wystawy Muzeum Krajoznawczego jest poświęconą narciarstwu i oraz początkom narciarstwa w Czechach

Wieża widokowa na szczycie Sovinec

Z Sovinca do Jilemnice

Platforma widokowa Sovinec ➔ Wieża widokowa Žalý ➔ ruiny zamku Štěpanice ➔ domek Bohumila Hanča Jilemnice ➔ Karkonoskie Muzeum Jilemnice ➔ Ciekawska uliczka Jilemnice [czes. Zvědavá ulička Jilemnice]

stopień trudności: trasa trudna ➔ długość trasy: 16,3 km

Punktem początkowym wycieczki jest **Platforma widokowa Sovinec**. Można się wybrać na wieżę widokową, jeśli trafisz autobusem z Vrchlabí lub Jilemnice zjeżdżając Na Křížovky (przystanek autobusowy Benecko, Mrklův, na Křížovkách).

Z przystanku idź w stronę parkingu, wyrusz z lewego rogu parkingu ścieżką, koło lasu, między łąkami, po blisko 500 m dotrzesz do miejsca, gdzie na szczycie pagórka Sovinec (765 m n. p. m.) znajduje się platforma widokowa.

Žalý

Tą samą drogą wróć na parking, przejdź przez drogę i skręć w prawo żółtym szlakiem, który poprowadzi Cię w górę, aż na szczyt Přední Žalý (1 019 m n. p. m.). Stoi tutaj kamienna wieża widokowa **Žalý**, zbudowana w 1892 roku. Przy dobrej widoczności można z wieży podziwiać całą panoramę Karkonoszy, część Gór Izerskich i Orlickich, pogórze oraz część Czeskiego Raju.

Z wieży widokowej skieruj się na czerwony szlak, który jest nazywany **Drogą Buchara [czes. Bucharova cesta]**, w kierunku na Benecko. Trasa została tak nazwana na cześć Jana Buchara, nauczyciela

prowadzącego, z miejscowości Dolní Štěpanice, jednego z założycieli czeskiej turystyki i narciarstwa w Karkonoszach. Droga została zbudowana przez Jilemnicki Klub Czeskich Turystów oraz w dużej mierze dzięki samemu Janowi Bucharowi.

Benecko to najwyżej położona górską miejscowość w zachodnich Karkonoszach. Podążając zgodnie z trasą, przejdiesz przez jego centrum, kierując się czerwonym szlakiem. Wielokrotnie będziesz mieć okazję, by się zatrzymać i rozkoszować wspaniałymi widokami na grzbiety Karkonoszy. Świetnym miejscem na krótką przerwę jest na przykład Skała

Jindry [czes. Jindrova skála], koło której przejdiesz, mając ją po lewej stronie, po blisko 500 m od drogowskazu turystycznego przy centralnym parkingu w centrum miejscowości. Jak głosi legenda, przy skale mieszkał pustelnik reguły św. Benedykta, skąd prawdopodobnie później miejscowość przyjęła nazwę Benecko. Dziś stoi tutaj kapliczka św. Huberta, patrona myśliwych.

Idź cały czas Drogą Buchara wychodząc od kapliczki, miniesz kolejny drogowskaz turystyczny, a po około 1,3 km, jeszcze przed drogowskazem przy Kotelskim Punkcie Widokowym [czes. Kotelská vyhlídka], skręć w lewo na leśną ścieżkę, w kierunku miejscowości Horní Štěpanice. Droga poprowadzi Cię wśród lasów i pól, aż do cmentarza ewangelickiego, następnie do cmentarza katolickiego z kościołem pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej, gdzie możesz dołączyć do drogi. Z parkingu przy kościele Trójcy Przenajświętszej kontynuuj wędrówkę po drodze, a po około 100 m skręć w prawo, po leśnej ścieżce,

aż do **Ruin zamku Horní Štěpanice [czes. Zřícenina hradu Horní Štěpanice]**. Zamek składał się z dwóch części, wyżej położonego i lepiej umocnionego Zamku górnego, w którym mieszkali właściciele, oraz Dolnego zamku, w którym mieściła się produkcja. Źródła literackie podają, że założycielem zamku na przelomie XIII i XIV wieku był Jan z Valdštejna. Zamek jednakże, zgodnie z tym, co pokazały wykopaliska archeologiczne, potwierdzając przypuszczenia Balbína, powstał już w drugiej połowie XIII wieku i został założony przez Jindřicha z Valdštejna. Zamek w XIV i XV wieku nadal był własnością Valdštejnów – w tym czasie wydobywano w okolicy zamku rudę i złoto, zaś zamek stał się centrum administracyjnym tego obszaru. Na początku XVI wieku zamek przestał być zamieszkiwany, a w 1524 roku opustoszał całkowicie.

Z zamku wrócisz tą samą drogą do kościoła Trójcy Przenajświętszej. Kierując się z kościoła, idź cały czas w lewo po drodze, która jest jednocześnie trasą

Ruiny zamku Štěpanice

Kaplica Najświętszej Maryi Panny z Lourdes, Štěpanice

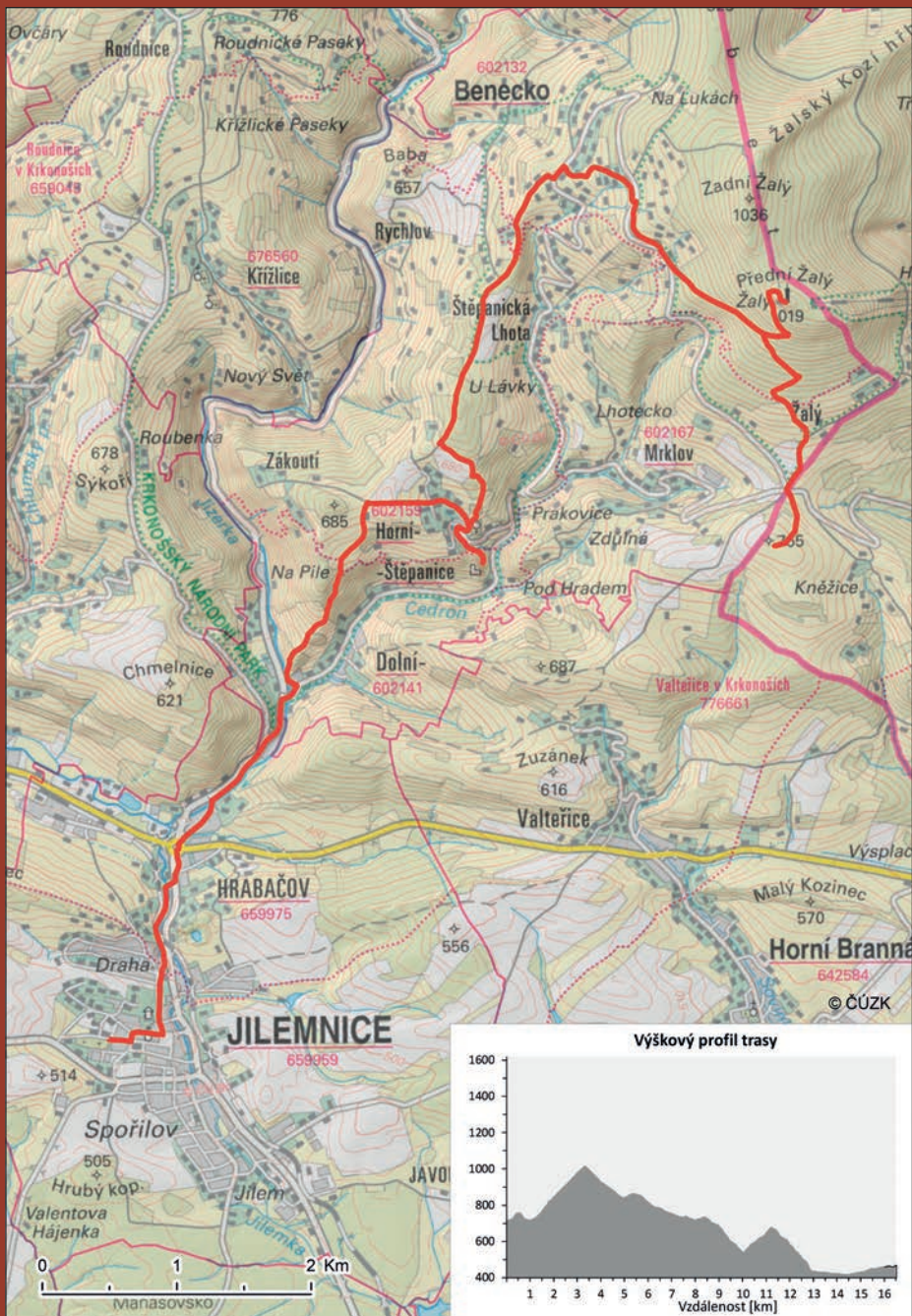
rowerową K10, aż do skrzyżowania. Skręć w lewo i włącz się ponownie do oznaczonej na czerwono Drogi Buchara. Tą drogą przejdiesz koło kaplicy w Dolnych Szczepanicach [czes. Dolní Štěpanice] oraz przejdiesz przez rzekę Izerkę. Skręć w lewo na główną drogę (Karkonoska [czes. Krkonošská]). Po blisko 1 km skręć w lewo. Oznaczoną czerwonym kolorem Drogą Buchara (ul. U Jizerky) kieruj się do obwodnicy w Hrabaczowie [czes. Hřabačov]. Przejdź przez drogę. Koło przystanku autobusowego kieruj się ponownie na główną drogę (Karkonoska). Po kilku krokach przejdź przez drogę. Idąc nią trafisz na rozdroże. Tutaj skręć w lewo (ul. Hanče a Vrбаты). Ta droga to jednocześnie trasa rowerowa nr 22. Poprowadzi Cię do **domku Bohumila Hanča**. Bohumil Hanč, najslawniejszy czeski zawodnik

narciarski, mieszkał ze swoją żoną w domku w Hrabaczowie, nr posesji 771, przed pierwszą wojną światową. W dniu 24. 3. 1913 wziął udział na w zawodach na karkonoskich grzbietach górskich, na dystansie 50 km. Po pełnej odwagi walce z żywiołem okrutnych gór, zmarł w wyniku wyczerpania i wychłodzenia.

Kontynuuj wędrowkę z domku Bohumila Hanča czerwonym szlakiem, przez przejazd kolejowy, wzdłuż lewego brzegu rzeki Jilemki, aż do obwodnicy. Przejdź przez drogę, obok domu U Labutě idź prosto, po około 100 m skręć w pierwszą przecznicę w prawo, zaś po kolejnych 100 m skręć w lewo. Opuszczasz Drogę Buchara wchodząc na żółty szlak turystyczny. Ścieżka prowadząca przez Park Zamkowy poprowadzi Cię do **Muzeum Karkonoskiego**

Kościół Trójcy Przenajświętszej, Stępanice

Zamek Jilemnice [czes. Jilemnický zámek]

Domek Bohumila Hanča

[czes. Krkonošské muzeum]. Muzeum znajduje się we wspaniałym budynku Zamku w Jilemnicach. Powstało w 1891 roku w związku z pierwszymi

przygotowaniami do Czechosłowackiej Wystawy Etnograficznej w Pradze. Muzeum mieści się w pomieszczeniach byłego pałacu książąt Harrach od roku 1953. Powstanie muzeum zasadniczo jest zasługą niegdysiejszego dyrektora szkół dla dziewcząt w miejscowości Jilemnice, Jáchyma Metelki (1853–1940) Od 1979 roku muzeum stanowi część Karkonoskiego Muzeum pod zarządem Dyrekcji Karkonoskiego Parku Narodowego. Zbiory muzeum skupiają się przede wszystkim wokół tematyki historii i etnografii zachodnich Karkonoszy, początku i rozwoju czeskiego narciarstwa. W części będącej galerią dominuje jest twórczość Františka Kavána (1866–1941). Wystawa stała co roku uzupełniana jest o szereg wystaw i wydarzeń towarzyszących.

Po zwiedzeniu muzeum czeka Cię w Jilemnicy jeszcze jedna wyjątkowa część miasta. Nie możesz jej pominąć. Podążając żółtym szlakiem turystycznym,

który wiedzie koło probostwa (ul. Kostelní), szkoły podstawowej (ul. K Břížkám) i figury św. Jana Nepomucena, trafisz do zrębowych chat, które mieszczą się w **Ciekawskiej uliczce [czes. Zvědavá ulička]**. Ciekawska uliczka [czes. Zvědavá ulička] jest unikatowym zespołem zabudowań architektury ludowej. Większość domów pochodzi z okresu po pożarze miasta w 1788 roku. Nazwa uliczki wzięła się stąd, że domy po stronie zachodnie są ustawione w taki sposób, by każdy kolejny przesunięty był o jedną oś okna bliżej ulicy. W ten sposób szybko się zwęża, domy tworzą wrażenie jakby ciekawości swoich mieszkańców, którzy chcieliby obserwować to, co dzieje się na ówczesnej głównej drodze.

František Kaván: Stara Góra [czes. Stará hora]

Jilemnice – ulica Zvědavá ulička

Karkonoskie Centrum Kształcenia Środowiskowego – KRTEK

Z miejscowości Vrchlabí przez trzy wzgórza do Szpindlerowego Młyna

Vrchlabí, Herlíkovice ➔ wieża widokowa Žalý ➔ Droga Buchara [czes. Bucharova cesta] (Šeřín ➔ Černá skála ➔ Mechovinec) ➔ Skata Harracha [czes. Harrachova skála] ➔ Droga Niedźwiedzia [czes. Medvědí cesta] ➔ Trasa wodociągowa [czes. Vodovodní cesta] ➔ Bedřichov ➔ centrum Szpindlerowego Młyna [czes. Špindlerův Mlýn]

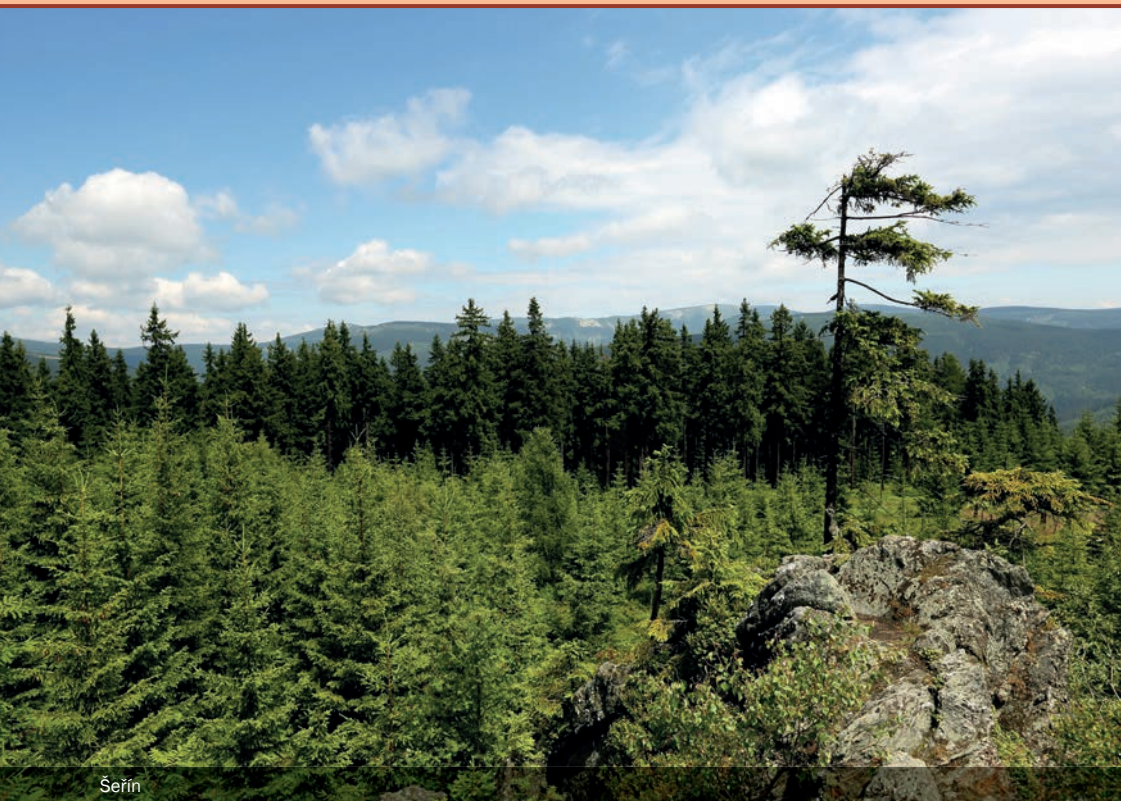

stopień trudności: trasa trudna ➔ długość trasy: 15,4 km

Malownicze górskie miasteczko **Vrchlabí**, w którym znajduje się siedziba Dyrekcji Karkonoskiego Parku Narodowego, stanowi idealną bazę wypadową podczas wędrówek turystycznych. Punktem wyjścia jest dzielnica miasta Herlíkovice. Wsiądz

do kolejki linowej, która zawiezie Cię na szczyt Přední Žalý.

Kilka metrów od górnej stacji kolejki linowej stoi kamienna wieża widokowa **Žalý**, która została postawiona w 1892.

Šerín

Świerk pospolity

Kiedyś w tym miejscu stała drewnia wieża widokowa, której budowę zlecił w 1836 roku Jan Harrach. Przy dobrej widoczności można z wieży podziwiać całą panoramę Karkonoszy, część Gór Izerskich i Orlickich, pogórze oraz część Czeskiego Raju.

Z wieży widokowej skieruj się na czerwony szlak, który jest nazywany **Drogą Buchara [czes. Bucharova cesta]**. Przejdiesz tylko część Drogi Buchara, która łączy miasto Jilemnice i źródło Łaby. Całkowita długość drogi wynosi niecałych 30 km (jeśli wyruszymy z Rynku Masaryka [czes. Masarykovo náměstí] w Jilemnicach). Trasa została tak nazwana na cześć Jana Buchara, nauczyciela prowadzącego, z miejscowości Dolní Štěpanice, jednego z założycieli czeskiej turystyki i narciarstwa w Karkonoszach. Droga została zbudowana przez Jilemnicki

Wieża widokowa Žalý

Klub Czeskich Turystów oraz w dużej mierze dzięki samemu Janowi Bucharowi.

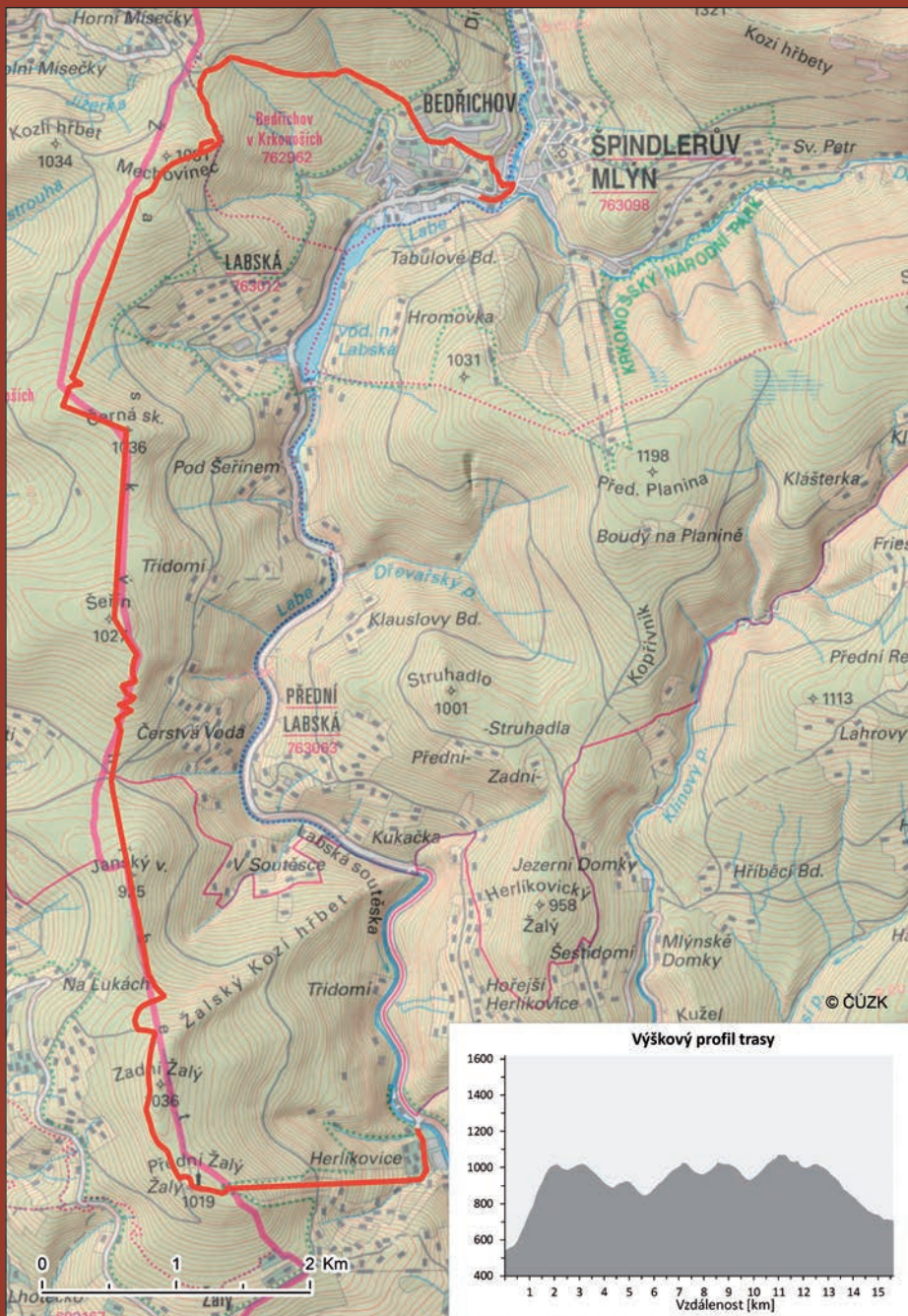
Droga Buchara w przybliżeniu podąża zgodnie z osią grzbietu górskiego Žalý. Później ciągnie się przez rozdroże Rovinka. Z rozdroża idziesz przez trzy szczyty Šeřín (1 027 m n. p. m.), Czarną skałę [czes. Černá skála] (1 039 m n. p. m.) i Mechovinec (1 081 m n. p. m.). Tę część Drogi Buchara nazywa się „**Drogą przez trzy wzgórza [czes. Cesta přes tři kopce]**“. Kiedyś należała do chętnie odwiedzanych tras narciarskich. Wyrazisty Šeřín oferuje szeroki widok na region z platformy widokowej na jego szczytowej skale. Czarna skała [czes. Černá skála] z poprawionym punktem widokowym jest łatwo dostępna po oznaczonej ścieżce, jednakże widok z niej ogranicza las. Płaski Mechovinec to najwyższy i najbardziej wysunięty na północ szczyt grzbietu górskiego Žalý. W pobliżu siodła znajduje się miejsce na odpoczynek ze stołem na piknik. Może tutaj złapać oddech i coś zjeść.

Idąc od Mechovinca kontynuuj wędrówkę czerwonym szlakiem, Drogą Buchara, aż do zakrętu w lewo. Skieruj się na Niedźwiedzią ścieżkę dydaktyczną, idź do **Skály Harracha [czes. Harrachova skála]**. Ze Skály Harracha, która znajduje się na wysokości 1 035 metrów nad poziomem morza, rozciąga się wspaniała panorama na Szpindlerowy Młyn czy Horní Míšečky, podobnie jak na karkonoskie szczyty, na przykład Kozie Grzbiety [czes. Kozí hřbety], Łąkową Górę [czes. Luční hora], Złote Wzgórze [czes. Zlaté návrší] czy Medvědíň. Jeśli nie jesteś pewien, na który szczyt właśnie spoglądasz, popatrz na dostępną drewnianą mapę panoramiczną.

Niedźwiedzią ścieżką dydaktyczną [czes. Naučná Medvědí cesta], której trasa jest wypełniona tablicami informacyjnymi z ciekawostkami dotyczącymi niedźwiedzi, prowadzi do rozdroża. Tam łączy się z Drogą Buchara. Tutaj skreć w prawo. Idź cały czas Niedźwiedzią ścieżką dydaktyczną w kierunku do Szpindlerowego Młyna.

Harrachova skála

Szpinderowy Młyn [czes. Špindlerův Mlýn]

Jesienne jagody

Trasa przeplata się z inną ścieżką dydaktyczną – Historia Liczyrzepy. Po kilku metrach dotrzesz do rozdroża. Stąd kieruj się w prawą stronę, wciąż po Niedźwiedziej ścieżce dydaktycznej, a jednocześnie po czerwonym szlaku turystycznym, nazywanym Drogą Wodociągową [czes. Vodovodní cesta].

Zejdź tą drogą aż do **miejsowości Bedřichov**, miejskiej części Szpinderowego Młyna. Nazwa tej części miasta wzięła się od imienia Bedřicha z rodu Harrachów, który był poprzednikiem wspomnianego już Jana Harracha. Przejdiesz przez miasto idąc obok domów

Zapora na Łabie [czes. Labská přehrada]

mieszkalnych, basenu pływackiego, hoteli i pensjonatów. Droga doprowadzi Cię do Szpindlerowego Młyna.

Ośrodek górski **Szpindlerowy Młyn** [czes. **Špindlerův Mlýn**] leży w samym sercu Karkonoszy. Miasto rozpościera się u zbiegu dolin, przez które płynie rzeka Łaba [czes. Labe] oraz Potok Dolski [czes. Dolský potok]. Do miasta należą również przyległe pasma górskie, lasy, enklawy łąkowe, jak również aglomeracja osiedlowa. Miasto oferuje swoim gościom i mieszkańcom szeroką sieć ścieżek turystycznych dla turystyki pieszej, rowerowej i narciarstwa biegowego, na szczyty górskie i w kierunku pogórza. Nazwa miasta wzięła się od młynarza Špindlera, który wraz z sąsiadami postarał się o wybudowanie własnego kościółka. Otrzymali oni

pozwolenie 13 lipca 1793 roku na mocy dekretu monarchy Franciszka I. To również historyczna data, bowiem w tym dniu Szpindlerowy Młyn stał się samodzielną osadą.

Przez centrum miasta płynie rzeka Łaba. Nad korytem rzeki znajduje się łuk unikatowego szpindlerowskiego mostu – jest to **Biały Most** [czes. **Bílý most**]. Ten żelazobetonowy, łukowy most segmentowy, został zbudowany w 1911 roku. Ze względu na swój kształt stanowi sym-

bol miasta. Długość mostu wynosi 27,6 m i stanowi dzisiaj część strefy dla pieszych. Skręć w prawo za Białym Mostem. Idź wzdłuż drogi, a po około 300 metrach zobaczysz po lewej stronie dworzec autobusowy – stąd dostaniesz się autobusem z powrotem do Vrchlabí.

Biały most na Łabie

Karkonoskie wycieczki – zachód

Wydała Dyrekcja Karkonoskiego Parku Narodowego w 2019 roku

Tekst: Alena Jahodová

Zdjęcia: Kamila Antošová, Štěpán Bartoš, Radek Drahný, Tomáš Koblížek, Pavel Musil, Ondřej Prosický, Jan Štursa

© 2019 Dyrekcja Karkonoskiego Parku Narodowego, Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí

Wydrukowano na papierze z recyklingu.

ISBN: 978-80-7535-080-0

Jahodová, Alena. *Karkonoskie wycieczki – zachód*. Vrchlabí: Dyrekcja KRNAP, 2019.
ISBN 978-80-7535-080-0

112

SOS

150

HASIČI

155

LÉKAŘ

158

POLICIE

602 448 338 nebo **1210**

(+48) 985 nebo **601 100 300**

HORSKÁ SLUŽBA (CZ) / GOPR (PL)